

Väljaandja:	Pärnu Linnavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	31.05.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	25.11.2023
Avaldamismärge:	RT IV, 28.05.2021, 8

Sotsiaalteenuste osutamise kord

Vastu võetud 20.05.2021 nr 5

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõigete 1 ja 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega sätestatakse Pärnu Linnavalitsuse (edaspidi linnavalitsus) poolt rahvastikuregistri andmetel Pärnu linnas elavatele inimestele korraldatavate sotsiaalteenuste (edaspidi ka teenus) osutamise tingimused ja kord.

(2) Eluruumi tagamise teenuse ja koolieelse lasteasutuse seaduse § 10 lõikes 1 sätestatud lapsehoiuteenuse tingimused ja kord kehtestatakse täiendavalt eraldi määrustega.

(3) Linnavalitsus võib osutada sotsiaalteenust enda hallatava asutuse kaudu või volitada sotsiaalteenuse osutamise halduslepinguga eraõiguslikule juriidilisele või füüsilisele isikule või teise kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutusele.

(4) Määrusega reguleerimata osas lähtutakse teenuste korraldamise põhimõtetes haldusmenetluse seadusest, sotsiaalseadustiku üldosa seadusest ja sotsiaalhoolekande seadusest.

§ 2. Teenuste liigid

(1) Linnavalitsuse poolt korraldatavad sotsiaalteenused on:

- 1) koduteenus;
- 2) väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus;
- 3) tugiisikuteenus;
- 4) täisealise isiku hooldus;
- 5) isikliku abistaja teenus;
- 6) varjupaigasteenus;
- 7) turvakoduteenus;
- 8) sotsiaaltransporditeenus;
- 9) võlanõustamisteenus;
- 10) lapsehoiuteenus;
- 11) asendushooldusteenus;
- 12) järelhooldusteenus;
- 13) viipekeele tõlketeenus;
- 14) toimetulekule suunatud sotsiaalõppeteenus;
- 15) vältimatu sotsiaalabi.

(2) Põhjendatud vajadusel korraldatakse abivajajale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata muud teenust, mis toetab tema ja ta perekonna arengut ja toimetulekut. Teenuse täpsem sisu ja osutamise tingimused tulenevad juhtumipõhiselt hinnatud teenusvajadusest.

2. peatükk

Taotlemine, otsustamine ja rahastamine

§ 3. Teenuse taotlemine

(1) Teenuse saamiseks esitab isik või tema esindaja linnavalitsusele taotluse ning muud tõendid ja dokumendid, mis on vajalikud teenuse saamise õiguse väljaselgitamiseks.

(2) Isiku abivajadusest teada saamisel teisiti, kui isikult endalt, võib linnavalitsus algatada teenuse vajaduse hindamise isiku teavitamisega ja jätkata menetlust isiku nõusolekul.

(3) Linnavalitsusel on vajaduse korral õigus nõuda taotlejalt täiendavaid andmeid ja dokumente.

§ 4. Abivajaduse hindamine ja otsuse tegemine

(1) Linnavalitsuse sotsiaalosakond (edaspidi sotsiaalosakond) selgitab sotsiaalteenuste vajaduse hindamise käigus välja isiku abivajaduse, lähtudes terviklikust lähenemisest isiku abivajadusele ning võttes arvesse tema toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist mõjutavaid tegureid, sh isiku personaalse tegevusvõimega ning füüsilise ja sotsiaalse elukeskkonnaga seonduvaid asjaolusid.

(2) Teenuse osutamise või sellest keeldumise otsustab:

1) sotsiaalosakond väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse, täisealise isiku hoolduse, asendushooldusteenuse ja määruse § 2 lg 2 nimetatud muu teenuse korral;
2) ametnik koduteenuse, tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse, lapsehoiuteenuse, varjupaigateenuse, turvakoduteenuse, sotsiaaltransporditeenuse, võlanõustamisteenuse, järelhooldusteenuse, viipekeele tõlketeenuse, toimetulekule suunatud sotsiaalõppeteenuse ja vältimatu abi korral.

(3) Teenuse osutamisest võib keelduda juhul, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

1) teenuse vajadus puudub või on seda võimalik või otstarbekas katta muude teenuste või muu abiga;
2) linnavalitsusele ei ole esitatud kõiki teadaolevaid tõeseid ja täielikke andmeid, dokumente ja muid tõendeid, mis on vajalikud teenuse määramise otsuse tegemiseks;
3) taotleja ei võimalda teenuse vajadust hinnata;
4) taotletav teenus ei kata isiku tegelikku abivajadust;
5) teenuse saaja käitumine (agressiivsus, ebaviisakas käitumine, alkoholi või narkootiliste ainete kuritarvitamine vms) või teenuse saaja isikust tulenev muu objektiivne põhjus (nt tervislik seisund) muudab teenuse osutamise võimatuks.

(4) Teenuse osutamiseks vajalikud toimingud määratakse kindlaks enne teenuse osutamise alustamist ja nimetatakse teenuse osutamise haldusaktis või halduslepingus.

§ 5. Teenuse osutamise lõpetamine

Teenuse osutamise võib lõpetada, kui teenuse saaja:

1) on esitanud valeandmeid;
2) on rikkunud teenuse saamiseks kehtestatud nõudeid (nt sisekord, leping vm);
3) ei ole mõistliku aja jooksul teavitanud linnavalitsust teenuse saamise õigust ja teenuse määramist mõjutavatest asjaoludest või nende muutumisest;
4) ei ole kasutanud määratud abi sihipäraselt;
5) abivajadus on ära langenud;
6) on asunud elama teise omavalitsusüksusesse;
7) on asunud teisele teenusele, mis katab tema abivajaduse;
8) ei soovi enam teenust.

§ 6. Tasu teenuse eest

(1) Teenuse osutamise eest võib võtta tasu määrukses sätestatud juhtudel.

(2) Teenuse saajalt võetava tasu suurus oleneb teenuse mahust, teenuse maksumusest ning teenust saava isiku ja tema perekonna majanduslikust olukorrast.

(3) Kui teenuse saajalt võetava tasu suurus ei kata teenuse kogumaksumust, kaetakse puuduolev osa linnaelarvelistest vahenditest.

(4) Teenuse eest tasumisest vabastamise või selle vähendamise otsustab Pärnu Linnavalitsuse hoolekandekomisjon teenuse saaja taotluse alusel.

3. peatükk

Teenuste kirjeldused

§ 7. Koduteenus

(1) Koduteenust osutatakse kodustes tingimustes elavale kõrvalist abi vajavale täisealisele isikule aitamaks tal harjumuspärase keskkonnas toime tulla.

(2) Koduteenus jaguneb koduabi ja isikuabi toiminguteks, eelkõige:

- 1) toiduainete, majapidamistarvete, ravimite, tehniliste abivahendite ja valmistoiduga varustamine lähimast müügikohast;
- 2) abistamine majapidamistoimingutes, sh eluruumi koristamisel ja kütmisel teenuse saajale kuuluvate vahenditega;
- 3) abistamine väljaspool eluruumi tervishoiu-, finants-, sotsiaal- ja muude toimetulekuks vajalike teenustega seotud asjaajamisel;
- 4) abistamine isiklikes hügieenitoimingutes ja riietumisel;
- 5) abistamine toidu valmistamisel ja söömisel.

(3) Koduteenus on teenuse saajale tasuline.

(4) Soodushinnaga koduteenust osutatakse isikule, kellel puuduvad piisavad rahalised vahendid ja kelle ülalpidamiskohustusega lähedastel ei ole majanduslikel või muudel põhjustel võimalik täita neile seadusega pandud ülalpidamiskohustust. Isiku piisavateks rahalisteks vahenditeks loetakse sissetulekut, mis on ühes kuus suurem kui Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäär.

§ 8. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

(1) Väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust osutatakse täisealisele isikule, kellel on terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevalt hooldusvajadus igapäevaeluks vajalike tegevuste elluviimisel ning kelle iseseisev toimetulek igapäevastes kodustes tingimustes kas ajutiselt või püsivalt ei ole enam võimalik ning kelle toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega.

(2) Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutamisel lähtutakse teenuse saaja hinnatud hooldusvajaduse ja muude dokumentide põhjal koostatud individuaalsest hooldusplaanist.

(3) Olenevalt isiku abivajadusest osutatakse teenust ööpäevaringselt, intervallhooldusena või päevase hooldusena, sh tagatakse teenuse saajale:

- 1) teenuse ööpäevaringsel osutamisel majutus, toitlustus, hooldustoimingud ning muud toetavad ja toimetulekut tagavad toimingud ja tegevused, mis on määratud hooldusplaanis.
- 2) teenuse intervallhooldusena osutamisel perioodiline majutus, hooldustoimingud, võimetekohane tegevus ja toitlustuse korraldamine.
- 3) teenuse päevase hooldusena osutamisel abi hügieenitoimingutes, turvaline keskkond, võimetekohane tegevus, puhkamise võimalus ning toitlustamise korraldamine.

(4) Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus on teenuse saajale tasuline.

§ 9. Tugiisikuteenus

(1) Tugiisikuteenust osutatakse isikule, kes vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb isiku juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja vastutusvõime arendamises.

(2) Last kasvatavale isikule osutatakse tugiisikuteenust täiendavalt lapse hooldamise ning turvalise ja toetava kasvukeskkonna tagamiseks.

(3) Lapsele osutatakse tugiisikuteenust lapse arengu toetamiseks, sh vajadusel erivajadusega lapse puhul hooldustoimingute sooritamiseks.

(4) Laps või last kasvatav isik on õigustatud teenust saama kuni lapse täisealiseks saamiseni või põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses tasemeõppes õppiva lapse kooli nimekirjast väljaarvamiseni.

(5) Tugiisikuteenust osutatakse üldjuhul Pärnu linna territooriumil teenuse saaja igapäevases elukeskkonnas, vajadusel koos teenuse saajaga ka asjaajamistel ametiasutustes.

(6) Tugiisikuteenus on teenuse saajale tasuta.

§ 10. Täisealise isiku hooldus

(1) Hooldus seatakse hooldusvajadusega täisealisele isikule (edaspidi hooldatav), kes vajab oma vaimse või kehalise puude tõttu kõrvalabi ja juhendamist igapäevatoimingutes, mida isik ilma kõrvalise abita teha ei suuda.

(2) Hooldajaks võib määrata teovõimelist isikut, kes sobib hooldatavale ja on oma tervisliku seisundi ning elukorralduse tõttu võimeline hooldaja ülesandeid täitma.

(3) Hooldajaks määratud isik on kohustatud:

- 1) tagama piisava kõrvalabi ja juhendamise hooldatavale, kes ei tule iseseisvalt toime söömise, hügieenitoimingute, riietumise, liikumise ja suhtlemisega;
- 2) tagama hooldatava ohutuse, kui hooldatav oma tegevuse või tegevusetusega võib tekitada kahju iseenda või teiste inimeste elule, tervisele või varale;
- 3) teavitama sotsiaalosakonda hooldusega seoses tekkinud probleemidest või hooldusvajaduse lõppemisest või edasist hooldust võimatuks muutvatest asjaoludest kümne päeva jooksul asjaolude tekkimisest.

(4) Hooldajaks määratud isikule makstakse toetust vastavalt Pärnu Linnavolikogu poolt kehtestatud korrale.

§ 11. Isikliku abistaja teenus

(1) Isikliku abistaja teenust osutatakse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 lõike 1 tähenduses puude või muu funktsioonihäire tõttu füüsilist kõrvalabi vajavale täisealisele isikule toetamiseks isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades, sh kõrvalabi liikumisel, söömisel, toidu valmistamisel, riietumisel, hügieenitoimingutes, majapidamistöodes ja muudes toimingutes, milles isik vajab juhendamist või kõrvalabi.

(2) Isikliku abistaja teenuse saaja leiab omale ise teenust vahetult osutava isiku, vajadusel abistab teenuse saajat selles sotsiaalosakond.

(3) Isikliku abistaja teenus on teenuse saajale tasuline.

§ 12. Varjupaigateenus

(1) Varjupaigateenust osutatakse täisealisele isikule, kes viibib Pärnu linnas ning kes ei ole võimeline endale ööbimiskohta leidma.

(2) Varjupaigateenuse osutamisel tagatakse teenuse saajale ööbimisvõimalus koos isiklike asjade hoiustamisega, abi asjaajamisel ning vajadusel esmane terviseabi ja muu vältimatu abi.

(3) Päevaseks ajaks varjupaiga ruumidesse jäävale teenuse saajale võimaldatakse viibimist ruumis, mida ei kasutata ööbimiseks.

(4) Esmase terviseabi vajadusega teenuse saajal võimaldatakse ööpäevaringselt kasutada eraldiseisvat ruumi.

(5) Ilmselgete joobetunnustega, määrdunud ja enda pesemisega mittenõustuv teenuse saaja paigutatakse teistest teenuse saajatest eraldi ning talle tagatakse täiendav järelevalve.

(6) Väljaspool sotsiaalosakonna tööaega pöördub teenust vajav isik otse teenuse osutaja poole, kes hindab isiku olukorda ning vajadusel osutab talle teenust.

(7) Varjupaigateenuse saaja õigused ja kohustused ning muud teenusega seonduvad nõuded sätestatakse teenuse osutaja poolt kehtestatud sisekorraeeskirjas.

(8) Varjupaigateenus on teenuse saajale tasuta.

§ 13. Turvakoduteenus

(1) Turvakoduteenusega tagatakse turvalises keskkonnas ajutine eluase, turvaline keskkond ja esmane abi:

- 1) abivajavale või hädaohus olevale lapsele ja koos temaga abi vajavale last kasvatavale isikule;
- 2) täisealisele isikule, kes vajab turvalist keskkonda.

(2) Turvakoduteenust osutatakse perioodi jooksul, mis on vajalik isiku turvalisuse tagamiseks ja tema edasise elu korraldamiseks järgmiste toimingute kaudu:

- 1) ööbimis- ja pesemisvõimaluse ning toitlustamise tagamine;
- 2) vajadusel kriisiabi ja esmane terviseabi osutamine ning teistest abisaamise võimalustest teavitamine;
- 3) east ja vajadustest lähtuv hooldamine ja arendamine.

(3) Turvakoduteenuse saaja õigused ja kohustused ning muud teenusega seonduvad nõuded sätestatakse teenuse osutaja poolt kehtestatud sisekorraeeskirjas.

(4) Turvakoduteenus on teenuse saajale tasuta.

§ 14. Sotsiaaltransporditeenus

(1) Isikule, kes funktsioonihäirest tingituna ei saa kasutada isiklikku või ühissõidukit, tagatakse sotsiaaltransporditeenusega tema vajadustele vastava sõiduki kasutamise võimalus eelkõige tööl ja koolis käimiseks, avalike teenuste kasutamiseks või muudeks igapäevaeluks vajalike toimingute teostamiseks juhul, kui funktsioonihäire üheks kompenseerimise aluseks on liikumisabivahendi kasutamine või kõrvalabi vajadus liikumisel ja transpordivahendi kasutamisel.

(2) Väljaspool Pärnu linna hariduslike erivajadustega õpilaste koolis õppivale lapsele tagatakse transport kooli ja tagasi õppeperioodil, reeglina jaanuar-mai ning september-detsember igal nädalavahetusel (esmaspäeval kooli ja reedel koju) kuni lapse täisealiseks saamiseni või põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses tasemeõppes õppiva lapse kooli nimekirjast väljaarvamiseni.

(3) Sotsiaaltransporditeenusega kaasneb sõidukijuhi poolt teenuse saaja abistamine tema kodu välisükselt sõidukisse sisenemisel, vajadusel turvavööde kinnitamisel ning lähtekohta jõudmisel sõidukist väljumisel kuni lähtekoha välisükseni saatmine.

(4) Sotsiaaltransporditeenus on selle saajale tasuline, v.a lastele koolis käimiseks, avalike teenuste kasutamiseks või muudeks igapäevaeluks vajalike toimingute teostamiseks kuni lapse täisealiseks saamiseni või põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses tasemeõppes õppiva lapse kooli nimekirjast väljaarvamiseni.

§ 15. Võlanõustamisteenus

(1) Võlanõustamisteenuse eesmärk on isiku abistamine tema varalise olukorra kindlakstegemisel, võlausaldajaga läbirääkimiste pidamisel ja nõuete rahuldamisel, uute võlgnevuste tekkimise vältimisel toimetulekuvõime parandamise kaudu ning muude võlgnevusega seotud probleemide lahendamisel.

(2) Võlanõustamisteenus hõlmab isiku nõustamist, juhendamist ja edasiste võlgade tekkimise ennetamist.

(3) Võlanõustamisteenus on teenuse saajale tasuta.

§ 16. Lapsehoiuteenus

(1) Lapsehoiuteenuse osutamiseks toetatakse erivajadusega last kasvatava isiku toimetulekut või töötamist või vähendatakse lapse erivajadusest tulenevat hoolduskoormust.

(2) Lapsehoiuteenust osutatakse kuni lapse täisealiseks saamiseni või põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses tasemeõppes õppiva lapse kooli nimekirjast väljaarvamiseni.

(3) Lapsehoiuteenus on teenuse saajale tasuta.

§ 17. Asendushooldusteenus

(1) Asendushooldusteenusega tagatakse pika- või lühiajaliselt lapse õigused ja heaolu, võimaldatakse lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnased elutingimused, luuakse turvaline ja lapse arenguks soodne elukeskkond ning valmistatakse laps ette võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena.

(2) Pikaajalist ööpäevaringset asendushooldusteenust osutatakse lapsele, kelle puhul Pärnu linnale on langenud seadusest tulenev kohustus tagada tema hooldus.

(3) Lühiajalist asendushooldusteenust osutatakse abivajavale lapsele tema hooldusõigusliku vanema või füüsilisest isikust eestkostja nõusolekul katkematult kuni 90 päeva või periooditi.

(4) Asendushooldusteenuse kulud kaetakse linna eelarvest. Lapse ülalpidamist ja erivajadustest tulenevaid lisakulusid võib muuhulgas rahastada lapse sissetulekutest.

(5) Hooldusperele ja hoolduspere vanemale makstakse toetust vastavalt Pärnu Linnavolikogu poolt kehtestatud korrale.

§ 18. Järelhooldusteenus

(1) Järelhooldusteenusega toetatakse asendushooldusteenuselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamist eluaseme tagamise ning vajaduspõhiste tugiteenuste ja toetuste kaudu.

(2) Järelhooldusteenust osutatakse juhtumiplaani alusel, milles on ära toodud hinnang teenuse saaja abivajadusele ja tema toetuseks rakendatavad abimeetmed. Vajadusel tagatakse teenuse saajale eluase vastavalt Pärnu Linnavolikogu poolt kehtestatud korrale.

(3) Järelehooldusteenuse osutamise kulud kaetakse linna eelarvest ja teenuse saaja sissetulekutest.

(4) Järelehooldusteenusel viibivale isikule makstakse toetust vastavalt Pärnu Linnavolikogu poolt kehtestatud korrale.

§ 19. Viipekeele tõlketeenus

(1) Viipekeele tõlketeenusega tagatakse pimekurtildele või kuulmispuudega inimestele neile sobivat suhtlemissüsteemi kasutades keeleline võrdsus ja toimiv suhtlus avalike teenuste kasutamisel või muude igapäevaeluks vajalike toimingute teostamisel, sh koolitustel ja kultuuriüritustel ning perekondlikel sündmustel osalemisel.

(2) Viipekeele tõlketeenus on teenuse saajale tasuta.

§ 20. Toimetulekule suunatud sotsiaalõppeteenus

(1) Toimetulekule suunatud sotsiaalõppe teenusega toetatakse pikemat aega töötä olnud või tööturul vähenenud konkurentsivõimega töövõimelise isiku tööharjumuse taastamist ja abistatakse isikut töö leidmisel.

(2) Toimetulekule suunatud sotsiaalõpe toimub igapäevases töökeskkonnas, individuaalselt või väiksemas grupis, kus teenuse saajale luuakse võimalus tegeleda erialast kvalifikatsiooni mittenõudvate töiste tegevustega, vajadusel õpetatakse isikule õigeid töövõtteid ja kontrollitakse isiku tegevuse kulgu ja resultaati. Võimekamale teenuse saajale luuakse tingimused ka enam oskusi nõudvate töiste tegevuste teostamiseks.

(3) Toimetulekule suunatud sotsiaalõppe teenus on teenuse saajale tasuta.

§ 21. Vältimatu sotsiaalabi

(1) Vältimatut sotsiaalabi osutatakse abivajajale, kes viibib Pärnu linna haldusterritooriumil ja on piisavate elatusvahenditeta ning kellel puudub mitteformaalne tugivõrgustik ja ressursid endale toidu ja riietuse tagamiseks.

(2) Vältimatu sotsiaalabina tagatakse abivajajale tema vajadusest lähtuvalt:

- 1) üks sooja toidu kord päevas;
- 2) toidupakk, mis sisaldab vähemalt üheks söögikorraks piisava koguse toiduaineid;
- 3) aastaajale vastavad, terved, puhtad ja abivajaja kehamõõdetega sobivad alus- ja ülerõivad ning jalatsid.

(3) Vältimatu sotsiaalabi on abi saajale tasuta.

4. peatükk Lõppsätted

§ 22. Määruse kehtetuks tunnistamine

Kehtetuks tunnistatakse Pärnu Linnavolikogu 24.05.2018 määrus nr 20 „Sotsiaalteenuste osutamise kord“.

§ 23. Jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Andrei Korobeinik
volikogu esimees